

Opis predmeta

Opće informacije		
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Krunoslav Nikodem	
Naziv predmeta	Sociologija religije	
Studijski program	Preddiplomski	
Status predmeta	Obavezan	
Godina	Druga	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata Broj sati (P+V+S)	2 1+0+0

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Ciljevi predmeta su:

1. upoznati studente s osnovnim pojmovima, temama, teorijama i procesima u sociologiji religije;
2. upoznati studente sa suvremenim ulogama i problemima religije.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

Nema posebnih uvjeta za upis predmeta.

1.3. Očekivani ishodi učenja na razini programa kojima predmet pridonosi

1. pokazati znanje i razumijevanje temeljnih sadržaja praktične teologije te prepoznavati povezanost između teološko-religijske teorije te crkvene, religijske i društvene prakse
2. upotrijebiti stečeno znanje prilikom ocjenjivanja uloge crkve i kršćanstva u životu suvremenog čovjeka i društva
3. kritički vrednovati pojedine segmente odnosa Crkve i suvremenog čovjeka i društva
4. jasno i argumentirano izložiti stečeno znanje u esejičkom žanru
5. u pismenom i usmenom obliku prezentirati prikupljene informacije i uvide
6. djelovati u skladu s etičkim načelima profesije

1.4. Očekivani ishodi učenja za predmet

Nakon uspješno završenog predmeta student će moći:

1. prepoznati najvažnije pojmove i teme iz područja sociologije religije;
2. interpretirati najvažnije pojmove i teme iz područja sociologije religije;
3. raščlaniti glavne teorijske pristupe u sociologiji religije te uočiti njihove međusobne odnose;
4. opisati ključne društvene i religijske procese i promjene te uočiti njihove uzroke i posljedice;
5. uočiti obrasce unutar ključnih društvenih i religijskih promjena;
6. argumentirano obrazložiti funkcije i uloge religije u suvremenom društvu.

<p>1.5. Sadržaj predmeta:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Teorijske i povijesne pretpostavke nastanka i razvoja sociologije; osnovni pojmovi i pojmovna struktura u kontekstu razvoja društva i sociologije kao znanosti; kritički odnos u nastanku sociologije (pozitivizam, ateizam) 2. Klasične teorije u sociologiji religije: Emile Durkheim, definiranje religije; kritika animizma i naturalizma; analiza totemizma kao prvotnog oblika religije; funkcionalistički pristup religiji; sveto i svjetovno; analiza uloge i važnosti religijskih obreda; integrativna funkcija religije 3. Klasične teorije u sociologiji religije: Karl Marx, kritički pristup analizi religijskog fenomena, s naglaskom na specifični društveno-povijesni kontekst; analiza legitimacijske funkcije religije 4. Klasične teorije u sociologiji religije: Max Weber, pojam karizme; sociološka analiza učenja o predestinaciji; koncept poziva; analiza nastanka religije; protestantska etika; proces "raščaravanja"; utjecaj protestantske etike na nastanak kapitalizma 5. Teorije sekularizacije i suvremeni teorijski pristupi u sociologiji religije; nastanak i razvoj procesa sekularizacije: naglasak na društveno-povijesnom kontekstu; povezanost modernizacije i sekularizacije 6. Analiza osnovnih pojmoveva i osnovnih teorijskih pristupa sekularizaciji: B. Wilson, K. Dobbelaere, S. Bruce 7. Analiza osnovnih kritičkih pristupa: J. K. Hadden i R. Stark 8. Suvremene teorije u sociologiji religije: P. Berger i "sveti kozmos"; T. Luckmann i "nevidljiva religija"; Bellah i "civilna religija" 9. Suvremene teorije u sociologiji religije: G. Davie i zastupnička uloga religije, te kriza crkvenosti; D. Hervieu-Leger i religija kao "lanac sjećanja"; J. Casanova i javna uloga religije 10. Suvremene teme u sociologiji religije: Religija u doba globalizacije I; osnovni pristupi globalizaciji; uloge religija u procesima globalizacije 11. Suvremene teme u sociologiji religije: Religija u doba globalizacije II; Religija, nacija, sekularnost i nasilje u globalnom kontekstu 12. Suvremene teme u sociologiji religije: Religija u doba neoliberalizma I; religija i kapitalizam; o osnovama neoliberalizma; religijske slobode i neoliberalizam 13. Suvremene teme u sociologiji religije: Religija u doba neoliberalizma II; položaj, uloga i aktivnosti religijskih institucija u neoliberalnom kontekstu; ekonomija želja i religijski autoritet; analiza religijskih odgovora globalnom neoliberalizmu 14. Religija u suvremenom hrvatskom društvu: društvene i religijske promjene, razvoj sociologije religije u Hrvatskoj 15. Religijska slika suvremenog hrvatskog društva u europskom kontekstu: analiza osnovnih pokazatelja na temelju rezultata empirijskih istraživanja od 1997. do 2018. godine 	
<p>1.6. Vrste izvođenja nastave</p>	☒ predavanja ☐ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava <hr/>
<p>1.7. Komentari</p>	☐ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo <hr/>

1.8. Obveze studenata

Aktivno praćenje nastave i aktivno sudjelovanje u raspravama tijekom predavanja.

1.9. Praćenje¹ rada studenata

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi		Seminar ski rad		Eksperiment alni rad	
Pismeni ispit	2	Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							

1.10. Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Pismeni ispit.

1.11. Obvezatna literatura

- 1) ČRPIĆ, G., ZRINŠČAK, S. (2010.) "Dinamičnost u stabilnosti. Religioznost u Hrvatskoj 1999. i 2008. godine", *Društvena istraživanja*, 19(1-2): 3-27;
- 2) ČRPIĆ, G., ZRINŠČAK,, S. (2014.) "Religija, društvo, politika: komparativna perspektiva", u: J. Baloban, K. Nikodem, S. Žrinščak (ur.), *Vrednote u Hrvatskoj i u Europi. Komparativna analiza*, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, KBF Sveučilišta u Zagrebu, 13-41.;
- 3) NIKODEM, K. (2011). "Religija i crkva; Pitanja institucionalne religioznosti u suvremenom hrvatskom društvu", *Socijalna ekologija*, 20 (1): 5-30.

1.12. Dopunska literatura

Nema.

1.13. Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Sva literatura dostupna je studentima u elektroničkom obliku.		

1.14. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Kroz rasprave sa studentima tijekom izvođenja predmeta te kroz ispit.

¹ VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata treba unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja možete upotrijebiti za dodatne aktivnosti.